

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ РЕШЕЊА О ОТКАЗУ УГОВОРА О РАДУ ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА ПРОБНОГ РАДА

Иако члан 36. став 3. Закона о раду ("Службени гласник РС" 24/05 и 61/05) не прописује обавезу послодавца да у решењу о отказу уговора о раду за време трајања пробног рада образложи разлоге отказа, таква обавеза послодавца постоји, па је решење о отказу без образложења незаконито.

Из образложења:

"Тужена је са правним претходником тужиље закључила уговор о раду на неодређено време уз уговорен пробни рад у трајању од шест месеци на пословима менаџера у филијали. Пре истека пробног рада тужена је отказала уговор о раду уз отказни рок од пет дана који почиње да тече даном достављања решења. Сматрајући да је решење о отказу незаконито правни претходник је покренуо парницу да се то утврди, а због његове смрти поступак је наставила тужиља као његов правни следбеник. Нашавши да је решење о отказу уговора о раду незаконито нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и исто поништили.

Одредбом члана 36. Закона о раду ("Службени гласник РС" 24/05 и 61/05), а који је важио у време отказа уговора, је прописано да се уговором о раду може уговорити пробни рад који траје најдуже шест месеци, као и да за време пробног рада послодавац и запослени могу да откажу уговор о раду са отказним роком који не може бити краћи од пет радних дана. Користећи наведено овлашћење тужена је правном претходнику тужиоца у току трајања пробног рада дала отказ уговора о раду решењем које у образложењу не наводи разлоге за отказ уговора већ само констатује чињенице да је правни претходник тужиље засновао радни однос на неодређено време и да је по одредби члана 36. став 3. Закона о раду за време трајања пробног рада уговор отказан.

Основно спорно питање у овој парници је било да ли је постојала обавеза тужене као послодавца да у образложењу решења о отказу уговора о раду наведе разлоге за отказ. Правни претходник тужиље је са туженом закључио уговор о раду на неодређено време а у складу са чланом 30. поменутог закона. Уговор о раду у складу са чланом 36. може да садржи одредбу о пробном раду али та одредба не доводи у питање да се и ту ради о уговору о раду којим се заснива радни однос. Према одредби члана 185. став 1. Закона о раду, уговор о раду се отказује решењем у писменом облику и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку. Пошто је уговор о раду са уговореним пробним радом само једна врста уговора којим се заснива радни однос то поменута одредба члана 185. став 1. мора да се примењује и на отказ уговора о раду са пробним радом без обзира што у одредби члана 36. став 3. изричито не стоји да се уговор о раду којим је уговорен пробни рад отказује решењем које мора да садржи образложење. Ако решење о отказу уговора о раду мора да садржи образложење по правној природи, суштини образложења било којег правног акта, па самим тим и решења о отказу уговора о раду, образложењем се дају разлози за доношење таквог решења односно за оно што је садржано у изреци тог решења. Како запослени против решења о отказу уговора о раду може да користи правна средства уколико то решење не би садржало образложење са разлозима отказа онда запослени практично би био лишен могућности да правно средство користи, па је управо и решење о отказу уговора о раду без образложења и само због те чињенице незаконито. Нема сумње да је одредба члана 36. став 3. раније важећег Закона о раду била недоречена, па самим тим и недовољно разумљива, али се у таквој ситуацији одредбе закона тумаче у складу са свим осталим одредбама закона циљним тумачењем. Потврда да је и решење о отказу

уговора о раду у овом случају морало да садржи образложење у којем би се навели разлози отказа је уследила и каснијим допунама Закона о раду ("Службени гласник РС" 72/14) јер је управо та законска одредба допуњена тако што је наведено да је послодавац дужан да образложи отказ уговора о раду са уговореним пробним радом.

Због наведеног ревизија је и одбијена као неоснована".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 2296/2017 од 29. августа 2018. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 12.2.2019. године)